

KÜRESEL GELİŞMELER:

ABD'DE GENIUS ACT VE STABLECOIN DÜZENLEMELERİ

GENIUS YASASI NEDİR?

Amerika Birleşik Devletleri Stablecoin'lerinde Ulusal İnovasyonu Yönlendirme ve Kurumsallaştırma Yasası ("GENIUS Act"), 18 Temmuz 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu yasa, stablecoin piyasasına yönelik ilk kapsamlı yasal düzenlemeyi oluşturmakta olup; kara para aklama risklerini azaltmayı, yatırımcıyı korumayı ve ihraççıları düzenleyici denetime tabi kılmayı amaçlamaktadır.

KARA PARA AKLAMA SUÇUNA İLİŞKİN HÜKÜM:

GENIUS Yasası'nın Section 103(b)(2) maddesi uyarınca stablecoin ihraççılarının ABD makamlarının talebi üzerine, 48 ila 72 saat içinde yasa dışı fonları dondurabilecek altyapıyı kurmasını yasal zorunluluk haline getirmektedir. Uyum sağlamayan ihraççıların ağır yaptırımlarla karşılaşacağı düzenlenmektedir.

UYGULAMA ÖRNEKLERİ

- Tether, 2025 Temmuz ayında çalıntı olduğu tespit edilen 85.877 USD'lik USDT işlemini dondurmuş, bugüne kadar toplamda 2,5 milyar USD'nin üzerinde varlığı bloke etmiştir.
- Circle, şüpheli faaliyet içeren bir cüzdana ait yaklaşık 3 milyon USD değerindeki USDC'yi dondurmıştır. İşlem, Coinbase ve Crypto.com gibi büyük borsalarla etkileşim içindeydi.

Görüldüğü üzere, GENIUS yasasından önce de bazı stablecoin ihraççılarının çalıntı veya yasa dışı yollardan elde edilen varlıkları dondurduğu örnekler mevcuttu. Ancak bu yasa ile birlikte, ihraççılar artık yalnızca bir teknoloji sağlayıcısı değil, devlet kurumlarıyla daha yakın iş birliği içinde çalışan ve aktif şekilde denetim süreçlerine katılan aktörler haline gelmektedir.

DÜZENLEYİCİ ÇERÇEVE

GENIUS Yasası, aşağıdaki düzenleyici yapılarla birlikte çalışmaktadır:

- Banka Gizliliği Yasası ("BSA") ve kara para aklamayla mücadele ("AML") düzenlemeleri kapsamında, finansal kuruluşlar şüpheli işlemleri bildirmekle yükümlüdür.
- Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu ("SEC") ile Emtia Vadeli İşlemler Komisyonu ("CFTC") yatırımcıların korunması ve piyasa düzeninin sağlanması amacıyla denetim faaliyetleri yürütmektedir.
- Mali Suçları Araştırma Ağı ("FinCEN") ise kurumlar arası veri paylaşımı ve finansal suçların analizinde merkezi bir rol üstlenmektedir.

ULUSLARARASI YANSIMALAR

- GENIUS Yasası, yalnızca ABD sınırları içinde değil, global stablecoin piyasasını ve ihracat potansiyeli taşıyan dijital varlık ihraççıları da doğrudan etkilemektedir.
- ABD ile işlem yapan veya ABD vatandaşlarına hizmet sunan tüm stablecoin projeleri için bu düzenleme fiilî bir uyum zorunluluğu yaratmaktadır.
- Türkiye gibi dijital varlık mevzuatı halen gelişmekte olan ülkelerde, GENIUS Yasası, beklenen düzenleyici çerçevelere dair öncü bir model ve yönlendirici bir kaynak olarak öne çıkmaktadır.
- Henüz Türkiye'de stablecoin ihraççılarına yönelik açık bir yasal düzenleme olmasa da Sermaye Piyasası Kurumu ve MASAK tarafından getirilen düzenlemeler ile dijital varlıkların dondurulması, el konulması veya iade süreçlerine dair önemli adımlar atılmıştır.

